

INTEGRARE COMPLEXĂ

Integrala complexă se notează: $\int_C f(z)dz$, unde

- $f(z)$ este funcție complexă
- C este curbă (arc) în planul complex (se mai numește "cale de integrare").

Reprezentarea parametrică a curbei: $C: z(t) = x(t) + iy(t)$, cu $a \leq t \leq b$

- *sens pozitiv* pentru C - sensul de creștere al argumentului t (C este *curbă orientată*);
- C este *netedă* - are derivata continuă și nenulă în orice punct: $\dot{z}(t) = \frac{dz}{dt} = \dot{x}(t) + i\dot{y}(t)$
- dacă C este *închisă* (punctul terminal coincide cu cel inițial), atunci integrala complexă se notează cu: $\oint_C f(z)dz$.

Asumpții generale:

- Toate curbele de integrare C sunt netede pe porțiuni (sunt formate dintr-un număr finit de curbe netede "alipite")
- funcția $f(z)$ este continuă

Proprietăți:

1. **Liniaritate:** $\int_C [k_1 f_1(z) \pm k_2 f_2(z)] dz = k_1 \int_C f_1(z) dz \pm k_2 \int_C f_2(z) dz$, cu k_1, k_2 constante.

2. **Schimbarea sensului** (pentru o aceeași curbă C , cu z_0 punct inițial și z_1 punct terminal):

$$\int_{z_0}^{z_1} f(z) dz = - \int_{z_1}^{z_0} f(z) dz$$

3. **Partiționarea curbei:** $\int_C f(z) dz = \int_{C_1} f(z) dz + \int_{C_2} f(z) dz$ (curbele C_1 și C_2 formează curba C)

METODE DE EVALUARE

METODA 1

Pentru funcții analitice și domeniu D simplu conex (curbă închisă simplă, fără auto-intersecții):

Fie D domeniu simplu conex, z_0 și z_1 puncte din D și $f(z)$ analitică pe D . Atunci pentru orice cale C din D care leagă punctele z_0 și z_1 avem:

$$\int_C f(z) dz = \int_{z_0}^{z_1} f(z) dz = F(z_1) - F(z_0), \text{ unde } F'(z) = f(z).$$

Altfel spus, în condițiile de mai sus, integrarea lui $f(z)$ este **independentă de cale**.

METODA 2

Mai generală, pentru orice funcție complexă continuă.

Fie C o curbă netedă pe porțiuni reprezentată prin $z = z(t)$, cu $a \leq t \leq b$ și $f(z)$ o funcție continuă pe C . Atunci:

$$\int_C f(z) dz = \int_a^b f(z(t)) \cdot \dot{z}(t) dt, \text{ unde } \dot{z} = \frac{dz}{dt}.$$

OBS: Dacă $f(z) = u(x, y) + iv(x, y)$, putem scrie (pentru parametrizarea curbei $C: z = z(t)$, cu $a \leq t \leq b$):

$$\int_a^b f(z(t)) \cdot \dot{z}(t) dt = \int_C (u dx - v dy) + i \int_C (u dy + v dx)$$

ETAPE pentru aplicarea evaluării prin METODA 2:

1. Parametrizarea (reprezentarea) curbei C în forma $z(t)$, cu $a \leq t \leq b$;
2. Calcularea derivatei $\dot{z}(t) = \frac{dz}{dt}$;
3. Substituirea fiecărui z din $f(z)$ cu $z(t)$;
4. Integrarea funcției $f(z(t)) \cdot \dot{z}(t)$ în t , de la a la b .

TEOREMA INTEGRALĂ CAUCHY (T.I.C)

Dacă $f(z)$ este **analitică** pe D (domeniu simplu conex), atunci pentru orice curbă simplă închisă (contur) C din D avem:

$$\oint_C f(z) dz = 0$$

OBS: Condiția ca $f(z)$ analitică este SUFICIENTĂ, nu și NECESARĂ pentru ca $\oint_C f(z) dz = 0$. Practic, T.I.C. se

poate aplica în următoarele situații:

1. Funcții fără singularități (analitice pentru orice z)

exemple: $\oint_C e^z dz = 0$, $\oint_C \cos z dz = 0$, $\oint_C z^n dz = 0$ (funcții analitice "elementare")

2. Funcții cu singularități ÎN AFARA lui C

exemple pentru curba $C =$ cercul unitate (curba de ecuație $|z| = 1$):

- $\oint_C \frac{1}{\cos z} dz = 0$

funcția $f(z) = \frac{1}{\cos z}$ nu este analitică în punctele pentru care $\cos z = 0$, adică pentru $z = \pm \frac{\pi}{2}, \pm \frac{3\pi}{2}, \dots$,

dar aceste puncte sunt ÎN AFARA curbei C .

- $\oint_C \frac{1}{z^2 + 4} dz = 0$

funcția $f(z) = \frac{1}{z^2 + 4}$ nu este analitică în punctele pentru care $\cos z = 0$, adică pentru $z = \pm \frac{\pi}{2}, \pm \frac{3\pi}{2}, \dots$,

dar aceste puncte sunt ÎN AFARA curbei C .

OBS: Există situații în care integrarea unor funcții care au singularități ÎN INTERIORUL curbei C va da zero (dar acest lucru se realizează prin calcul direct, nu prin aplicarea teoremei).

FORMULA INTEGRALĂ CAUCHY

Dacă $f(z)$ este **analitică** pe D (domeniu simplu conex), atunci pentru orice $z_0 \in D$ și orice curbă închisă (contur) $C \in D$ (cu $z_0 \in C$) avem:

$$\oint_C f(z) \frac{1}{z - z_0} dz = 2\pi i \cdot f(z_0)$$

CONSECINȚE:

1. Dacă $f(z)$ este analitică pe D , atunci are derivate de orice ordin pe D , care sunt la rândul lor tot funcții analitice pe D .
2. Pentru $f(z)$ analitică și C curbă simplă închisă în D , care conține z_0 , avem:

$$f'(z_0) = \frac{1}{2\pi i} \oint_C f(z) \frac{1}{(z - z_0)^2} dz$$

$$f''(z_0) = \frac{2!}{2\pi i} \oint_C f(z) \frac{1}{(z - z_0)^3} dz$$

.....

$$f^{(n)}(z_0) = \frac{n!}{2\pi i} \oint_C f(z) \frac{1}{(z - z_0)^{n+1}} dz$$

3. Formula de calcul utilă:

$$\oint_C f(z) \frac{1}{(z - z_0)^{n+1}} dz = \frac{2\pi i}{n!} f^{(n)}(z_0), \text{ pentru } n = 1, 2, \dots$$

